

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Democratische basisschool De Vallei

Plaats : Driel
BRIN nummer : 30XC|C1
Onderzoeksnummer : 288436
Datum onderzoek : 8 maart 2016
Datum vaststelling : 13 april 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	12
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	14
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	15
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	20

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Democratische basisschool De Vallei heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie kent het basisarrangement toe.

De inspectie is bijzonder positief over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Vallei. Naast de cognitieve vakken is het aanbod van de school gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen. Het onderwijsconcept is gebaseerd op 'natuurlijk leren'; leerlingen volgen hun eigen leerweg en leraren faciliteren en ondersteunen dit proces. De leraren geven 'onderwijs op maat'. Waar nodig krijgen leerlingen extra zorg en begeleiding.

De school heeft een bevlogen team, dat in samenspraak met ouders en leerlingen het onderwijs vorm geeft. De school heeft een duidelijke, vernieuwende visie op onderwijs en dit is terug te zien in alle facetten van de schoolorganisatie en de inrichting van het onderwijs. De school heeft een democratische organisatiestructuur en biedt leerlingen een goede oefenplaats voor het verwerven van de basiswaarden (burgerschap) en 21^e eeuwse vaardigheden.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten					•

Onderwijsresultaten

Basisschool De Vallei bestaat al enige jaren als niet bekostigde school, maar komt sinds augustus 2014 in aanmerking voor bekostiging. Daarmee valt de school onder een ander toezichtkader. Dit is de reden dat de inspectie de school nu beschouwt als 'nieuwe school'.

Als startende school beschikt De Vallei nog over te weinig gegevens om de eindresultaten te beoordelen. In schooljaar 2014-2015 hebben vier leerlingen deelgenomen aan de eindtoets. Dit aantal is te gering om op basis hiervan een uitspraak te doen over de leerresultaten op schoolniveau. De leerlingen zijn uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs op een niveau dat past bij hun ontwikkeling.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•

Onderwijsproces

Aanbod

Het onderwijsconcept is gericht op 'natuurlijk leren'. Dat betekent dat leerlingen de ruimte en het vertrouwen krijgen om, op basis van hun interesses en leervragen, op hun eigen manier en in hun eigen tempo te leren. Voor de verschillende vakgebieden zijn diverse leerbronnen en methoden aanwezig, maar leerlingen kunnen ook kiezen voor methode onafhankelijk materiaal en/of te leren in de praktijk, bijvoorbeeld door het organiseren van, of deelnemen aan, concrete activiteiten binnen en buiten de school. Leerlingen organiseren regelmatig excursies of nodigen gastdocenten uit.

Om te waarborgen dat het aanbod dekkend is voor de kerndoelen, heeft de school een digitaal leerlingvolgsysteem ontwikkeld (Spectrovita) dat een overzicht biedt van de verschillende leerlijnen en tussendoelen die gerealiseerd moeten zijn aan het eind van groep 8. Uit verificatie blijkt dat de meeste leerlingen hieraan voldoen.

Verder biedt het aanbod c.q. de werkwijze van de school veel mogelijkheden voor de ontwikkeling van competenties voor de 21^e eeuw, zoals leren samenwerken, kritisch denken, probleem oplossen en creativiteit. Door de organisatiestructuur en de actieve inbreng van leerlingen draagt het aanbod in hoge mate bij aan de basiswaarden van de democratische rechtstaat.

Op De Vallei zijn de leerlingen in principe eigenaar van hun eigen leerproces en zij vullen zelf hun schooldag in ('vrijheid in verbondenheid'). De leraren spelen een faciliterende en ondersteunende rol, bijvoorbeeld bij het verhelderen van leervragen en het verzorgen van lessen. Elke leerling heeft een persoonlijke coach. Na een lesperiode van 6-8 weken vinden er coachgesprekken plaats, waarbij de leerling samen met zijn of haar coach reflecteert op de vorige periode en leerwensen worden geformuleerd voor de komende periode. Daarbij kunnen de leerlingen ook aangeven wat voor lessen en welke vorm van begeleiding zij daarbij willen. Als leerlingen wat ouder zijn en het voortgezet onderwijs in zicht komt, dan kijkt de school samen met de leerling welke kennis en vaardigheden nog aandacht behoeven om de doorstroom naar het voortgezet onderwijs goed te laten verlopen en worden de plannen daarop afgestemd.

Zicht op ontwikkeling

De school volgt de ontwikkeling van leerlingen nauwgezet, maar maakt daarbij geen gebruik van genormeerde toetsen. Het leerlingvolgsysteem dat de school hanteert is absoluut genormeerd; de leerling wordt alleen met zichzelf vergeleken en niet met leeftijdgenoten (uitgaan van uniciteit). Het is inzichtelijk welke ontwikkelingsprongen een leerling maakt in de tijd (tussen twee meetmomenten). Als referentiepunt is aangegeven welke doelen en vaardigheden horen bij een bepaalde leeftijdscategorie. Tweemaal per jaar vult de school samen met de leerlingen en ouders de lijst tussendoelen in en vindt er een gesprek plaats over de voortgang die een leerling heeft geboekt en wat nog open staat. De focus ligt daarbij op wat een kind al kan (talenten) en niet op wat een leerling nog niet beheerst. Naast de registratie van de gerealiseerde doelen, houdt de school een portfolio bij dat kan bestaan uit een woordelijk verslag, foto's en/of documenten. Verder maakt de school dagverslagen van het voortgangsproces. Omdat leerlingen te maken hebben met meerdere leraren, komt het team aan het eind van elke schooldag bijeen om relevante informatie over leerlingen uit te wisselen. Verder vinden er tweewekelijks formele leerlingbesprekingen plaats.

De school heeft een zorgteam dat de zorg en begeleiding coördineert. Het houdt een zorglijst bij van leerlingen die extra hulp nodig hebben. Dit zijn leerlingen die ondanks hun inzet en motivatie te weinig leervorderingen laten zien. Op basis van een analyse c.q. diagnostisch gesprek bekijkt de school wat de leerling nodig heeft.

Alle leerlingen krijgen individuele begeleiding (onderwijs op maat). Voor leerlingen die aanvullend extra ondersteuning nodig hebben stelt de school indien nodig een kort handelingsplan op en vinden er gerichte interventies plaats. Het plan kan worden uitgevoerd door elke leraar, maar er is ook een pedagoog/intern begeleider die de kinderen één op één begeleiding kan bieden.

Didactisch handelen

De lessen die de inspectie heeft bijgewoond zijn aansprekend, doelmatig en interactief. Het werkklimaat in de groepen is goed en leerlingen tonen zich actief betrokken. De school onderscheidt drie vormen van leren: Spelend leren, Ontdekkend leren en Meesterschap. Bij de laatste vorm van leren ligt de focus expliciet op het behalen van de doelen c.q. leerresultaten. Tijdens de zogenaamde 'leer en doe gesprekken' maken leerlingen samen met hun coach een plan voor de lessen die de leerling wil volgen. De afspraken hierover worden vastgelegd. De lessen die vallen onder 'Meesterschap' hebben een verplichtend karakter en staan in het weekrooster van de leerlingen. Omdat leerlingen intrinsiek gemotiveerd zijn, verloopt het leerproces volgens de school uiterst

effectief. De kennis die leerlingen verwerven komt niet alleen van leraren of uit schoolboeken. De groep leerlingen is qua leeftijd divers en leerlingen leren volgens de school vooral met en van elkaar. Verder vervult het spel en ervaringsgericht leren een belangrijke rol bij het (onbewust) verwerven van kennis en vaardigheden.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

De Vallei heeft een goed leef- en werkklimaat. Leerlingen, ouders en leraren gaan op een respectvolle wijze met elkaar om. De school hecht veel belang aan de pedagogische driehoek. In de 'Schoolvergadering' hebben leerlingen een gelijkwaardige inbreng. In samenspraak met de teamleden bepalen zij de regels en afspraken en nemen beslissingen over schoolse zaken, waaronder de besteding van middelen en aanschaf van leermiddelen. Leerlingen die iets willen veranderen kunnen een motie indienen en hun voorstel toelichten. Iedereen die de vergadering bijwoont heeft stemrecht en bij consent wordt een voorstel aangenomen. Het voorzitterschap en het notuleren rouleert. Op deze wijze leren leerlingen verschillende vaardigheden, waaronder persoonlijk leiderschap, organisatiekunde en budgetbeheersing.

Het leerlingenaantal is dit jaar meer dan verdubbeld (nu zo'n 180 leerlingen). De instroom is evenwichtig verdeeld over de diverse leeftijdsgroepen. De zij-instromers moeten wennen aan de democratische werkwijze en de vrijheid die de school hen biedt. Zij worden intensief begeleid om dit proces goed te laten verlopen. In dit kader heeft de school een sociale veiligheidsgroep ingericht, waarbij 'ontdek jezelf lessen' worden gegeven door een specialist. Verder biedt de school voor leerlingen die op sociaal vlak kwetsbaar zijn een weerbaarheidstraining, waar gericht wordt gewerkt aan het versterken van de sociale vaardigheden (zelfvertrouwen, zelfreflectie, zelfbeheersing). Verder speelt de 'Onderzoekskring' een belangrijke rol bij het oplossen van problemen (fungeert als juridisch systeem). Leerlingen en medewerkers kunnen daar terecht als ze een klacht hebben over iets of iemand in de school. Daarbij is het streven dat er geweldloos gecommuniceerd wordt. De klacht wordt onderzocht door een onderzoeksteam bestaande uit een beperkt aantal leerlingen en leraren, er vinden gesprekken plaats met alle betrokkenen en er

worden samen afspraken gemaakt. Omdat afspraken worden gemaakt op basis van instemming, spreken leerlingen elkaar ook aan als het nodig is.

In het kader van de aangescherpte wetgeving op het vlak van veiligheid, wordt verwacht dat scholen de veiligheidsbeleving van leerlingen jaarlijks monitoren. De school is zich momenteel aan het oriënteren op een instrument dat hiervoor geschikt is en is voornemens om nog dit schooljaar een peiling te doen naar de veiligheidsbeleving.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Kwaliteitszorg en ambitie

De school heeft de uitgangspunten van het onderwijsconcept uitgebreid beschreven in diverse plandocumenten. Er wordt gewerkt met een jaarwerkplan waarin de verbeterdoelen voor dat jaar zijn vastgelegd. De focus ligt dit jaar op het inrichten van de leeromgeving, het borgen van de sociale veiligheid, het verduidelijken van democratische processen, verdere professionalisering van het team en het uitwerken van leerlijnen voor 21e eeuwse vaardigheden. Verder is zij begonnen met het bijhouden van kengetallen om te borgen dat 'het kind in beeld is'.

De school betreft ouders en leerlingen actief bij de ontwikkelingen van haar beleid. Alle betrokkenen (leerlingen, ouders en personeel) hebben een gelijkwaardige inbreng bij de besluitvorming (sociocratische structuur). Leerlingen leveren onder andere hun bijdrage als 'dragers van de Vallei', waarbij zij een toezichthoudende rol vervullen.

De organisatie is heel dynamisch en er is een grote bereidheid om met elkaar te werken aan de schoolontwikkeling en borging van de goede praktijken. Om de slagvaardigheid te vergroten wordt sinds kort gewerkt met een organisatie-model dat gebaseerd is op de principes van holacrazy. Daarbij zijn de taken en verantwoordelijkheden laag in de organisatie belegd, worden verschillende rollen onderscheiden en zijn medewerkers aanspreekbaar op hun rol. De school wil daarmee de verschillende talenten binnen het team beter benutten en het eigenaarschap vergroten.

De school legt in de kringen verantwoording af over haar ambities en doelen en de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Ook betreft zij externen bij de beleidsontwikkeling, zo werkt zij nauw samen met de Universiteit van Wageningen aan een tool om de 21^e eeuwse competenties systematisch in beeld te kunnen brengen.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Democratische basisschool De Vallei.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur en het team van Basisschool de Vallei zijn erg blij met de bevindingen van de onderwijsinspectie. *“De inspectie is bijzonder positief over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Vallei.”*

De Vallei is een vernieuwende school met een 21^e kijk op onderwijs. Om dit op waarde te schatten is het nodig dat men vanuit een ander kader naar onderwijs kán kijken. Tijdens diverse gesprekken hebben we de inspecteurs als zeer open ervaren. De onderwijsinspectie heeft echt moeite gedaan om ons onderwijsconcept te begrijpen en te doorgronden (*“de school is gestructureerd en vrij”*). De kritische vragen die zij stelden helpen ons weer verder in het continue proces van kwaliteitsverbetering.

Wij zijn bijzonder verheugd met de uitspraak: *“Door de organisatiestructuur en de actieve inbreng van leerlingen draagt het aanbod in hoge mate bij aan de basiswaarden van de democratische rechtstaat”*. Wij lezen hierin de erkenning voor de aandacht die de school besteedt aan de ontwikkeling van competenties zoals burgerschap, persoonlijke en sociale verantwoordelijkheid.

Het nieuwe toezichtskader geeft scholen de mogelijkheid tot zelfevaluatie wat tevens een extra instrument is om hun eigen kwaliteit weer eens kritisch onder de loep te nemen. Iets wat naadloos aansluit op de visie van De Vallei. Ook hierin zien wij een positieve ontwikkeling.

Vernieuwing door de overheid

Wij grijpen de gelegenheid aan ons standpunt kenbaar te maken ten aanzien van de voorgenomen vernieuwingen door de overheid. Met het project *‘onderwijs 2032’* wordt ons inziens een belangrijke stap gezet om de diversiteit van kinderen richtinggevend te laten zijn.

We hopen dat de nieuwe wet *‘meer ruimte voor nieuwe scholen’* ertoe bijdraagt dat vernieuwende initiatieven een kans krijgen om tot ontplooiing te komen. Hiermee zal de diversiteit onder scholen zal groeien.

We hebben het afgelopen jaar een actieve bijdrage geleverd in de vorm van spreken en meedenken tijdens door de overheid geïnitieerde bijeenkomsten. De Vallei wil dit ook in de toekomst graag blijven doen.

Tot slot

De Vallei herkent zich in het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van de school. Op sommige punten viel de beoordeling hoger uit dan verwacht (*"er is sprake van een rijk en breed aanbod"*). Wij zien het oordeel en het inspectierapport als een waardering voor de inzet van het hele team en als aanmoediging voor verdere verbeteringen.

De adviezen die de inspecteurs gedurende het bezoek gaven, nemen we mee in onze verdere ontwikkeling van de school. We richten onze aandacht daarbij onder andere op het preventief vormgeven van een veilig schoolklimaat en in het bijzonder op het zichtbaar maken van de individuele ontwikkeling van ieder kind. Het onlangs verschenen rapport: [*'Natuurlijk Leren in beeld'*](#) dat de Wetenschapswinkel in opdracht van De Vallei heeft uitgevoerd, biedt een gefundeerde basis om de volgende stap in de ontwikkeling van onze school te maken.

We bedanken alle leerlingen en ouders die aan het inspectiebezoek hebben deelgenomen. Het viel de inspectie op dat *"er eenduidigheid was over de gehele linie: ouders, leerlingen, leerkrachten, zorg en directie"*.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Democratische basisschool De Vallei.

Op 8 maart 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur en de schoolleiding van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gestelde doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op

de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.>

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure

bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.>

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q.

profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.